

TIIVISTELMÄ MAL-SEMINAARIN TYÖPAJAOSION TULOKSISTA

Tilaisuus	MAL 2019 -seminaari
Aika	Torstai 9.11.2017
Paikka	Långvik Congress Wellness Hotel, Kirkkonummi

Tässä dokumentissa on esitetty tiivistelmä Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL 2019 -suunnitelmaan liittyvän MAL-seminaarin (9.11.2017) työpajassa esille tuoduista näkemyksistä. Seminaariin osallistui 153 henkilöä ja mukana oli luottamushenkilöitä ja asiantuntijoita seudun kaikista 14 kunnasta sekä valtion ympäristö- ja liikenneviranomaisilta. Työpajaosio käsitteli neljää teemaa, jotka olivat

- Mitkä ovat seudun kehittämisen tavoitteet?
- Miten talous kehittyy ja mihin on varaa? MAL - 2019:n talous ja resurssit
- Miten toimintaympäristö muuttuu? Helsingin seutu 2030 ja 2050
- Maankäytön, asumisen ja liikenteen toimenpiteet vuoteen 2030 ja 2050 mennessä

Kerättyjä näkemyksiä hyödynnetään MAL 2019:n valmistelussa.

TIIVISTELMÄ ESILLE TUODUISTA NÄKEMYKSISTÄ

Teema 1: MAL 2019 -tavoitteet ja mittarit

- Tavoitteisiin mukaan
 - kohdistuvuus: asukkaat, elinkeinoelämä, ympäristö, yhteiskunta
 - konkreettisuus, ihmislähtöisyys järjestelmälähtöisyyden tilalle
 - elinkeinot, palvelut ja ympäristö "MALPEY"
 - kaikki tavoitteet vaikuttavat toisiinsa, tämä näkyviin visualisointeihin
- Tavoitekohtaisia nostoja
 - vähäpäästöisyys: lähipäästöt mukaan (kestävyys)
 - vetovoimainen: = houkutteleva, tavoiteltava Euroopan johtavaa asemaa
 - energinen: = hyvinvoiva, onnellisuus/mielekkyyys/arjen hyvinvointi tärkeää
 - elinvoimainen: siirrettävä aiemmaksi, huomioitava laajemmin (kulttuuri, elämänlaatu)
- Mittareista puuttuu
 - elinkeinoja/elinvoimaisuutta kuvaava mittari (työllisyysaste, BKT-osuus tms.)
 - kehyskuntia ei tunnista
 - turvallisuutta ei nyt seurata päätasolla, pitäisikö kuitenkin seurata?

Teema 2: MAL 2019:n talous ja resurssit

- valtion rahoitukselle pitkäjänteisyyttä ja riittävyttä, pitäisi pysyä vähintään viimeisen kymmenen vuoden tasolla
- ruuhka-/tiemaksut jakoivat mielipiteitä
- korjausvelkaan reagointi, budjettirahoitus, yksityisen rahan hyödyntäminen
- investoinnin aikaiset kuluerät, budjetin ylityksiä ei saa tulla
- "hyötyjä maksaa" -periaatetta kannatettiin, esim. maankäyttöhyödyn tehokkaampi käyttöönotto
- pitkän aikavälin suunnittelua ei pidä liikaa rajoittaa nykyisen resurssitilanteen pohjalta, julkisen talouden kestävyys silti huomioitava
- työllisyys resurssikysymys, ei pelkkä rakentamisen osa-alue, ympäristöön liittyvien resurssien rajallisuus
- maapolitiikka arvonnousun oikeudenmukaisessa jakautumisessa

Teema 3: Miten toimintaympäristö muuttuu?

- raideverkoston kehittäminen tärkeää, mutta koko seutu ei siirry raiteille (seudun monimuotoisuus, väestö ikääntyy ja monikulttuuristuu, työn tekemisen tavat monipuoliset)
- joustavuus huomioitava investoinneissa, välietapit
- tarkasteluun lähiöiden potentiaali ja rakennusten elinikä vuonna 2030
- yhteisöllisyyden ja yhteisöasumisen edistäminen ja eristyneisyyden ehkäisy tärkeää
- digitalisaatioon ja teknologian kehittämiseen realismia
 - varovaisuutta kokeiluihin, esim. jaetuista kyydeistä ei saa tulla lisää liikennettä, nyt toimivia palveluita ei pidä korvata, vaikutukset esim. asumisen kysyntään, työpaikkojen sijaintiin? digitaalisuus pysäköinnin hinnoittelun mahdollistajana
- solmupisteet ja liityntä tärkeitä lyhyellä aikajänteellä, säilyykö/lisääntyykö/väheneekö liityntäpysäköinnin tarve? Muuntautumiskykyä tarvitaan
- ohjauskeinot tärkeitä, hinnoittelu, pysäköinti ym. edellyttävät seudullisia linjauksia
- päästövähennystavoitteen saavuttaminen edellyttää kovia toimia, 2030 lähellä
- asukasmäärä 2 milj. voi olla alimitoitettu, maahanmuuton nopeampi kasvu jo 2030?
- Ikäviin skenaarioihin (esim. talouden notkahdus) varauduttava: reagointikyky, yhteistyökyky valtion kanssa, valmius tehdä asioita nopeammin
- pilotointi uusien teknologioiden edistämässä: alueelliset kokeilut, alueiden profiloituminen, teknologian mahdollistaminen/sääntely
- elinympäristön viihtyisyyden ja luontoyhteyksien merkitys korostuu
- "haarautumispisteiden" tunnistaminen, suunnan valinta, vaihteellisuuden esiin tuominen (löydettävä resilienssit, varmasti toimivat keinot)

Teema 4: Maankäytön, asumisen ja liikenteen toimenpiteet

- useita konkreettisia hanke-ehdotuksia
- asemanseutujen täydennysrakentaminen (1-5 km) säteellä asemasta, rooli kasvaa 2030->
 - asumista ja työpaikkoja, rohkeaa purkavaa rakentamista, monimuotoisuutta, erilaisia asumisen tarpeita ja liikkumismahdollisuuksia, yhtenäisiä, laajoja viheralueita.
- Uusien suuntien avaamiseen tarvitaan kestäviä yhteyksiä, mm. raideyhteys, ilman niitä ei kannata kaavoittaa alueita
- työn muutos: etätöiden kasvu, työn jakautuminen ja monimuotoistuminen
- teknologinen kehitys: MaaS-palvelut mahdollisuus, Drone-logistiikka erityisesti jakelussa
- ilmastonmuutoksen vaikutuksiin varauduttava: hulevesialueiden huomioiminen, merenpinnan nousun vaikutukset kaavoitukseen
- elinkeinoelämän huomioiminen, yhteistyötä yritysten houkuttelemiseksi
- joukkoliikenteen tasatariffi koko seudulle.